

можна зробити висновок, що в законодавстві України існує проблема в понятійному визначенні «іноземної юридичної особи».

На думку автора, Закон України «Про виконавче провадження» слід доповнити низкою статей, які б регулювали порядок накладення арешту і вилучення майна боржника-іноземця, що знаходиться за межами території України та порядок звернення стягнення на доходи, якщо їх джерело знаходиться за межами України.

Література

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 254к/96-ВР. – Ст. 161.

2. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 30. – Ст. 542.

3. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 179.

4. Міжнародне приватне право: [навч. посіб.] / [Н.В. Алаб'єва, А.І. Демченко, Л.В. Красицька та ін.]; за ред. С.Г. Кузьменка. – К.: Центр учб. л-ри, 2010. – 328 с.

5. Білоусов Ю.В. Виконавче провадження: навч. посіб. / Ю.В. Білоусов. – К.: Прецедент, 2005. – 192 с.

УДК 631.115.9(477)(043.2)

Настечко В.С., студентка,
Київський університет права НАН України, м. Київ
Науковий керівник: Загрішева Н.В., старший викладач

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Приватне підприємство є достатньо поширеним видом юридичної особи. Проте, незважаючи на те, що порядок утворення, діяльності та припинення юридичних осіб закріплені у Цивільному й Господарському кодексах, законі «Про господарські товариства», у нормативно-правових актах, питання щодо правового статусу саме приватного підприємства на законодавчому рівні залишається не врегульованим. У свою чергу це призводить до багатьох спірних питань, які виникають на практиці. Особливості правового становища таких підприємств регламентуються законодавством лише схематично. Так, приватні підприємства за законодавством України згадуються лише в Господарському кодексі України, а саме в одній статті, яка має однойменне найменування «Приватні підприємства». Відповідно до ч.1 ст.113 ГКУ приватним підприємством визнається підприємство, що діє на основі приватної власності одного або кількох громадян, іноземців, осіб без громадянства

та його (їх) праці чи з використанням найманої праці. Приватним є також підприємство, що діє на основі приватної власності суб'єкта господарювання – юридичної особи. А згідно ч. 2 ст. 113 ГКУ – порядок організації та діяльності приватних підприємств визначається Господарським кодексом України та іншими законами. Крім того, в ст. 63 ГК передбачено, що підприємства залежно від форм власності поділяються на такі види: приватне, колективної власності, комунальне, державне та змішаної форми власності [1].

Однією з проблем законодавчого закріплення приватних підприємств є те, що цивільний кодекс, на відміну від ГК, взагалі не містить такого поняття, як «приватне підприємство», і не відносить їх до організаційно-правової форми юридичних осіб. Так, відповідно до ч. 2 ст. 81 ГК, юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права. Стаття 83 ЦК зазначає, що юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом, а також що суспільства поділяються на підприємницькі та непідприємницькі [4].

Важливим є положення ч. 3 ст. 81 ЦК, яке зазначає, що правовий статус юридичних осіб приватного права встановлюється ЦК України. Звідси випливає, що для визначення правового статусу приватних підприємств слід застосовувати загальні положення про юридичну особу, що містяться в ЦК, та норми про підприємство (ГК) [2].

Також не можна оминати стороною лист про надання роз'яснення Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 15.03.2011 р. № 2571, яке є чи не єдиним, що стосується приватних підприємств. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва розглянув звернення щодо надання роз'яснення стосовно деяких проблемних питань діяльності приватного підприємства (зокрема, відповідальності власників за зобов'язаннями підприємства). Відповідно до цього листа власник приватного підприємства і засноване ним підприємство є самостійними і відмінними один від одного суб'єктами права власності і учасниками господарських правовідносин. Приватне підприємство як юридична особа є власником майна, переданого йому у власність засновником, тоді як власник приватного підприємства, відповідно до статті 167 ГКУ, володіє лише корпоративними правами щодо заснованого ним підприємства. Корпоративні права – це права особи, частка якої визначається у статутному капіталі (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами.

Далі відповідно до цього ж листа – спеціального закону, яким би регулювалась діяльність приватних підприємств, немає. Тобто всі питання організації та діяльності приватних підприємств слід вирішувати виходячи з загальних норм Цивільного кодексу України, ГКУ та інших законів [3].

Відповідно до частини третьої статті 62 ГКУ підприємство, якщо інше не встановлено законом, діє на підставі статуту. Отже, зважаючи на відсутність в законі спеціальної вказівки щодо приватних підприємств, можна зробити висновок, що єдиним і обов'язковим для даного виду підприємств установчим документом є статут. Статут за своїм змістом повинен відповідати загальним вимогам, передбаченим частиною четвертою статті 57 ГКУ, а саме – містити відомості про найменування суб'єкта господарювання, мету і предмет діяльності, розмір і порядок утворення статутного капіталу та інших фондів, порядок розподілу прибутків і збитків, про органи управління і контролю, їх компетенцію, про умови реорганізації та ліквідації суб'єкта господарювання, а також інші відомості, пов'язані з особливостями організаційної форми суб'єкта господарювання, передбачені законодавством. Статут може містити й інші відомості, що не суперечать законодавству.

Але, виходячи з цього, виникає практична проблема, оскільки як вже зазначалось, єдиним документом який би регулював діяльність приватного підприємства є статут то в ньому мають прописуватися порядок створення та діяльності органів управління, створення статуту, приєднання нових членів, виплата дивідендів тощо, а юрист який працює на такому підприємстві може скласти його некваліфіковано. Він може не зазначити певні важливі моменти, що може потягти за собою ряд несприятливих наслідків та спірних питань для і так досить суперечливої організаційно-правової форми підприємства.

Також згідно листа про надання роз'яснення Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 15.03.2011 р. № 2571 – приватне підприємство відповідає за своїми зобов'язаннями усім належним йому майном, на яке згідно з законом може бути накладено стягнення. Власник не відповідає своїм майном за зобов'язаннями заснованого ним приватного підприємства, а підприємство не несе відповідальності за зобов'язаннями власника.

Виходячи з вище викладеного, можна виділити переваги та недоліки приватного підприємства.

Переваги приватного підприємства:

- засновники самостійно визначають принципи і механізми управління приватного підприємства;
- засновники несуть відповідальність за зобов'язання приватного підприємства лише в межах своїх вкладів;
- в законодавстві відсутній мінімум для статутного капіталу, а тому статут може бути розміром в 1 гривню;

— підприємницька діяльність може бути як з найманими працівниками, так і без них;

— власник самостійно керує підприємством, що дає можливість оперативно реагувати на зовнішні чинники.

Недоліком приватного підприємства є відсутність окремого закону, який би регулював діяльність приватного підприємства, тому суб'єкти вимушені керуватися загальними положеннями Цивільного та Господарського кодексів. Внаслідок цього виникає багато спірних питань на практиці (наприклад, порядок створення та діяльності органів управління, створення статуту, приєднання нових членів, виплата дивідендів тощо). Тому потрібно детально такі моменти прописувати в статуті підприємства [5].

Отже, питання правового статусу приватних підприємств, порядку їх створення та діяльності, на мою думку, має бути більш чітко законодавчо врегульовано. Це дасть позитивні наслідки в діяльності суб'єктів, які обрали для себе такий вид господарювання, як приватне підприємство.

Література

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (із змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV (із змін. та допов.) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. - №№ 40-44. – Ст. 356.

3. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва про надання роз'яснення від 15.03.2011 р. № 2571 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.profiwins.com.ua/uk/ letters-and-orders/state-committee/1777-2571.html](http://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/state-committee/1777-2571.html)

4. Вінник О. М. Господарське право: навч. посіб. / О.М. Вінник. – 2-е вид., змін. та допов. – К.: Правова єдність, 2008. – 766 с.

5. Законодавство не визначає правового статусу приватного підприємства. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zib.com.ua/ua/12868privatni_pidpriemstva_pracyuyut_bez_viznachennya_statusu_v_z.html.

УДК 342.95(043.2)

Пшенишна К.Ю., студентка,
Київський університет права НАН України, м. Київ
Науковий керівник: Загіршева Н.В., старший викладач

ПОНЯТІ ТА ЇХ УЧАСТЬ У ВИКОНАВЧОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Виконання рішень, в тому числі і господарських судів, іноземних судів та арбітражів, обов'язково проходить стадію їх надсилання до державної виконавчої служби або приватного виконавця. З метою